

บทที่ ๔

ผลของการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ไต่จากค่าคอมแบบสอบถามทั้งของครูที่เลี้ยงและนักเรียนฝึกสอน ได้แบ่งเป็นส่วน ๆ ดังนี้

ส่วนที่หนึ่ง รายละเอียดเกี่ยวกับครูที่เลี้ยงที่ตอบแบบสอบถาม รายละเอียดส่วนบุคคล และประสบการณ์ของครูที่เลี้ยงที่ตอบแบบสอบถามครั้งนี้ เป็นคนว่า เพศ สถานะการแต่งงาน งานพิเศษ และอื่น ๆ ให้นำเสนอไว้ในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ ๑

เพศและสถานะการแต่งงานของครูที่เลี้ยง

สถานะการแต่งงาน	โสด		แต่งงานแล้ว		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
หญิง	๒๒	๑๔.๓๖	๔๐	๓๕.๒๐	๖๒	๕๔.๕๖
ชาย	๑๓	๑๒.๐๐	๓๔	๓๓.๕๔	๔๗	๔๕.๕๔

จะเห็นได้จากตารางที่ ๑ ว่าครูที่เลี้ยงที่ตอบแบบสอบถามนี้เป็นหญิงมากกว่าชาย คือเป็นหญิงเสีย ๖๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๔.๕๖ เป็นชาย ๔๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๕๔ ผู้ที่แต่งงานแล้ว มีมากกว่าผู้ที่โสด คือครูที่เลี้ยงหญิงที่แต่งงานแล้วมีร้อยละ ๓๕.๒๐ ที่ยังเป็นโสดมีร้อยละ ๑๔.๓๖ และครูที่เลี้ยงชายที่แต่งงานแล้ว ก็มีมากกว่าผู้ที่ยังเป็นโสดคือแต่งงานแล้ว ๓๓.๕๔ ผู้ที่ยังเป็นโสด ร้อยละ ๑๒.๐๐ ร้อยละในที่นี้หมายถึงร้อยละของทั้งหมด

ตารางที่ ๒

อายุของครูที่เชียงใหม่

ระดับของอายุ	จำนวน	ร้อยละ
๔๖ ปี ถึง ๕๐ ปี	๔	๔.๓๔
๔๑ ปี ถึง ๔๕ ปี	๑๕	๑๓.๒๐
๓๖ ปี ถึง ๔๐ ปี	๑๔	๑๒.๓๐
๓๑ ปี ถึง ๓๕ ปี	๒๑	๑๘.๕๔
๒๖ ปี ถึง ๓๐ ปี	๒๖	๒๓.๐๑
๒๑ ปี ถึง ๒๕ ปี	๒๔	๒๑.๒๔
๒๐ ปี	๓	๒.๘๔
ไม่ตอบ	๕	๔.๓๔

จากตารางที่ ๒ นี้ จะเห็นว่า อายุของครูที่เชียงใหม่มีตั้งแต่ ๒๐ ปี จนถึง ๕๐ ปี ครูที่เชียงใหม่กลุ่มใหญ่ที่สุดมีอายุระหว่าง ๒๖ ปี ถึง ๓๐ ปี คือร้อยละ ๒๓.๐๑ รองลงมาคือกลุ่มที่มีอายุระหว่าง ๒๑ ปี ถึง ๒๕ ปี คือร้อยละ ๒๑.๒๔ อันดับสามคือกลุ่มที่มีอายุระหว่าง ๓๑ ถึง ๓๕ ปี มีร้อยละ ๑๘.๕๔ อันดับสี่ตั้งแต่ ๔๑ ปี ถึง ๔๕ ปี มีอยู่ถึงร้อยละ ๑๓.๒๐ อันดับห้า คือกลุ่มที่มีอายุระหว่าง ๓๖ ปี ถึง ๔๐ ปี คือร้อยละ ๑๒.๓๐ อันดับหก คือกลุ่มที่มีอายุ ๔๖ ปี ถึง ๕๐ ปี คือร้อยละ ๔.๓๔ อันดับสุดท้าย คืออายุ ๒๑ ปี ถึง ๒๕ ปี มีร้อยละ ๒.๘๔

ตารางที่ ๓

วุฒิของครูที่เลี้ยงที่คอมแบบผสม ตาม

วุฒิ	จำนวน	ร้อยละ
ปริญญาตรีทางการศึกษา	๑	๐.๔๔
ประโยคครูมัธยมหรือเทียบเท่า	๓๕	๓๐.๘๐
ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า	๕๓	๔๖.๖๔
มัธยมปีที่ ๔	๒	๑.๗๗
มัธยมปีที่ ๖	๔	๓.๕๕
มัธยมปีที่ ๘	๑	๐.๘๘
มัธยมปีที่ ๑๐	๕	๔.๔๒
มัธยมปีที่ ๒	๑	๐.๘๘
มัธยมปีที่ ๑	๕	๔.๔๒
ประถมปีที่ ๗	๑	๐.๘๘
ประถมปีที่ ๖	๑	๐.๘๘
ไม่ตอบ	๔	๓.๕๕

*ครูศาสตร์บัณฑิต

จากตารางข้างบนนี้ จะเห็นว่า วุฒิของครูที่เลี้ยงแตกต่างกันมาก คือมีพิสัยตั้งแต่ชั้น
 ประถมปีที่ ๕ ถึงครูศาสตร์บัณฑิต ครูที่เลี้ยงกลุ่มใหญ่มีวุฒิ ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้น
 ต้นหรือเทียบเท่า มีอยู่ร้อยละ ๔๖.๖๔ และรองลงมาคือประโยคครูมัธยมหรือเทียบเท่า มี
 ร้อยละ ๓๐.๘๐

ครูที่เลี้ยงที่มีวุฒิทางวิชาครูมีทั้งหมด ๔๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๔.๗๖ ครูที่เลี้ยง

ที่ไม่มีวุฒิทางวิชาครูมีร้อยละ ๓๗.๒๕ การที่จะให้ครูที่เลี้ยงมีวุฒิสูงและมีความรู้ทางวิชาครู
 ควบนั้น เป็นหน้าที่ของกรมการฝึกหัดครูและสถาบันฝึกหัดครูที่จะให้การอบรม บกวิทย์ฐานะ
 และให้ความรู้แก่ครูที่เลี้ยง เพราะครูที่เลี้ยงเป็นผู้ใกล้ชิดกับนักเรียนฝึกสอน เป็นผู้ให้คำแนะนำ
 ช่วยเหลือ จึงนับว่าครูที่เลี้ยงเหล่านี้มีความสำคัญต่อโครงการฝึกหัดครูชนบทมาก สมควรได้
 ได้รับความช่วยเหลือทางค่าวิทยฐานะ เพื่อผลดีต่อโครงการนี้

ตารางที่ ๔

วิชาที่ครูที่เลี้ยงที่คอยแบบผสมตามสอน

วิชาที่สอน	จำนวน	ร้อยละ
สอนทุกวิชาในชั้นของคน	๒๔	๒๐.๗๖
สอนประจำวิชา	๔๓	๓๕.๒๔
ไม่สอนเลย ทำหน้าที่ธุรการและการปกครอง	๑	๐.๘๔

ครูที่เลี้ยงทั้งหมดสอนชั้นประถมศึกษา ครูส่วนใหญ่สอนทุกวิชาในชั้นของคน คือมีถึงร้อยละ ๒๐.๗๖ การสอนแบบนี้เป็นผลดีแก่นักเรียนในโรงเรียนฝึกสอนเพราะไม่ต่องปรับตัวเข้ากับครูหลายคน และครูประจำชั้นก็ใกล้ชิดกับนักเรียนของตน ซึ่งเป็นผลดีต่อการสอนและการปกครอง นอกจากนี้โรงเรียนชนบทเหล่านี้ ส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนเล็ก ๆ จำนวนครูก็ไม่มาก บางโรงเรียนก็มีครูเท่ากับจำนวนชั้นเรียน จึงเป็นการเหมาะสมที่จะรับผิดชอบการสอนไปคนละหนึ่งชั้นเรียน โดยสอนทุกวิชาในชั้นของคน

ตารางที่ ๔

จำนวนชั่วโมงที่ครูที่เลี้ยง ที่กอนแบบสอนตาม สอนใน * ี่ปทาน์

จำนวนชั่วโมงสอน	จำนวน	ร้อยละ
๒๖ ถึง ๓๐ ชั่วโมง	๓๐	๒๖.๔๐
๒๑ ถึง ๒๕ ชั่วโมง	๒๒	๕๓.๖๔
๑๖ ถึง ๒๐ ชั่วโมง	๗	๖.๑๑
๑๑ ถึง ๑๕ ชั่วโมง	๕	๔.๖๒
๕ ถึง ๑๐ ชั่วโมง	๔	๗.๐๔

การสอนของครูที่เลี้ยงมีกิตติของจำนวนชั่วโมงสอนตั้งแต่ ๕ ชั่วโมงถึง ๓๐ ชั่วโมง ครูที่เลี้ยงกลุ่มในที่สุดสอนระหว่าง ๒๑ - ๒๕ ชั่วโมง มีจำนวนถึง ๒๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๓.๖๔ กลุ่มรองลงมาสอนระหว่าง ๒๖ - ๓๐ ชั่วโมง มีจำนวน ๓๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๔๐ นอกจากนั้นก็มีจำนวนน้อยและได้ เรียบกันแต่จะกลุ่มมีจำนวนไม่ถึงร้อยละ ๑๐

ตารางที่ ๖

งานพิเศษในโรงเรียนนอกเหนือการสอนของครูที่เลี้ยง

งานพิเศษ	จำนวน	ยอดค่า
กิจกรรมเสริมหลักสูตรการปกครองและธุรการ	๒๕	๒๐.๗๕
กิจกรรมเสริมหลักสูตรและงานปกครอง	๒๒	๑๕.๕๑
กิจกรรมเสริมหลักสูตร	๑๐	๔.๕๐
งานปกครอง	๔	๗.๐๔
งานอนุภาษาและลูกเสือ	๓	๒.๖๕
งานอนามัยของนักเรียน	๔	๓.๕๕
งานการปรับปรุงบริเวณโรงเรียน	๓	๒.๕๕
งานบริการอาหารกลางวันแก่นักเรียน	๔	๓.๕๕

จะเห็นว่าครูที่เลี้ยงทุกคนมีงานพิเศษอีกหลายอย่างนอกเหนือจากการสอน ถึงแม้ว่าจะเป็นงานที่จำเป็นต่อการศึกษา แต่ทำให้ครูที่เลี้ยง มีเวลาว่างน้อยมาก และเป็นเหตุให้ไม่สามารถให้การแนะนำช่วยเหลือแก่นักเรียนฝึกสอนได้เต็มที่ งานพิเศษที่ครูที่เลี้ยงส่วนใหญ่ต้องทำเป็นงานด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร บางทีทำทั้งงานกิจกรรมเสริมหลักสูตรและงานอื่นควบกันไป เช่นงานปกครอง และงานธุรการ

ตารางที่ ๓

ประสบการณ์ด้านการสอนของครูที่เลี้ยง

ระยะเวลาการทำการสอน	จำนวน	ร้อยละ
๒๖ ปี ถึง ๓๐ ปี	๑๔	๑๖.๑๒
๒๑ ปี ถึง ๒๕ ปี	๑๖	๑๘.๑๖
๑๖ ปี ถึง ๒๐ ปี	๔	๓.๐๔
๑๑ ปี ถึง ๑๕ ปี	๑๔	๑๖.๒๗
๖ ปี ถึง ๑๐ ปี	๒๔	๒๗.๒๘
ไม่ถึง ๑ ปี ถึง ๕ ปี	๓๖	๓๙.๖๔

จะเห็นว่าระยะเวลาในการทำการสอนของครูที่เลี้ยง มีที่สัຍห่างกันมากคือตั้งแต่ไม่ถึงหนึ่งปี จนถึง ๓๐ ปี กลุ่มใหญ่ที่สุดได้แก่ครูที่มีประสบการณ์ ในการสอนน้อยคือทำการสอนระหว่างหนึ่งถึง ๕ ปี ซึ่งเป็นร้อยละ ๓๙.๖๔ กลุ่มรองลงมาสอนตั้งแต่ ๖ ปีจนถึง ๑๐ ปี มีร้อยละ ๒๗.๒๘ กลุ่มที่เล็กที่สุดคือกลุ่มครูที่สอนตั้งแต่ ๑๖ - ๒๐ ปี มีร้อยละ ๓.๐๔ แต่ครูที่มีประสบการณ์มากที่สุด ได้แก่อกลุ่มที่สอนมาแล้ว ๒๖ - ๓๐ ปี มีอยู่ร้อยละ ๑๖.๑๒ การที่ครูที่เลี้ยงส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในด้านการสอนน้อยทำให้การศึกษาทางการฝึกนั้กครูได้ลดน้อยลง

ตารางที่ ๔

ประสมการณ์ในการทำหน้าที่เป็นครูที่เลี้ยง

ระยะเวลาในการทำหน้าเป็นครูที่เลี้ยง	จำนวน	ร้อยละ
๑ ปี	๓	๒.๖๕
๒ ปี	๑๖	๑๕.๑๖
๓ ปี	๑๒	๑๐.๖๑
๔ ปี	๑๐	๙.๕๐
๕ ปี	๒๕	๒๓.๘๑
๖ ปี	๒๒	๑๙.๘๑
๗ ปี	๒๐	๑๙.๐๕
ไม่ถึงหนึ่งปี	๖	๕.๗๑

ระยะเวลาในการทำหน้าเป็นครูที่เลี้ยง มีหลักตั้งแต่ยังไม่ถึงหนึ่งปี จนถึง ๗ ปี ครูที่เลี้ยงที่มีประสมการณ์ในการเป็นครูที่เลี้ยงมาแล้ว ๑ ปี มีร้อยละ ๒๓.๘๑ กลุ่มรองลงมา เป็นครูที่เลี้ยงมาแล้ว ๒ ปี คือร้อยละ ๑๙.๘๑ ครูที่เลี้ยงที่มีประสมการณ์มากที่สุดคือ ๗ ปี มีเพียงร้อยละ ๕.๗๑ ส่วนครูที่เลี้ยงที่มีประสมการณ์ไม่ถึง ๑ ปี มีถึงร้อยละ ๑๙.๐๕ ซึ่งถ้า ครูที่เลี้ยงมีประสมการณ์ในการเป็นครูที่เลี้ยงนานเท่าไรก็จะเป็นผลดีสำหรับโครงการฝึกหัด ครูชนบทมากขึ้นเท่านั้น

การวางที่

จำนวนนักเรียนฝึกสอนที่อยู่ในความควบคุมดูแลของครูพี่เลี้ยงแต่ละคน

จำนวนนักเรียนฝึกสอนต่อครูพี่เลี้ยง . คน	จำนวนครูพี่เลี้ยง	ร้อยละ
๓๔ คน	๑	๒.๖๕
๒๔ คน	๑	๐.๘๘
๒๑ ถึง ๒๔ คน	๒	๑.๗๗
๑๖ ถึง ๒๐ คน	๖	๕.๓๑
๑๑ ถึง ๑๕ คน	๑	๒.๖๕
๖ ถึง ๑๐ คน	๓๕	๓๐.๘๐
๑ ถึง ๕ คน	๒๐	๕๕.๕๕

จำนวนนักเรียนฝึกสอนที่อยู่ในความควบคุมดูแลของครูพี่เลี้ยงแต่ละคน มีที่รับตั้งแต่ ๑ คน จนถึง ๓๔ คน ครูพี่เลี้ยงส่วนใหญ่ คือร้อยละ ๕๕.๕๕ ควบคุมนักเรียนฝึกสอน ๑-๕ คน นอกนั้นเป็นครูกลุ่มเล็ก ๆ ที่ควบคุมนักเรียนฝึกสอนตั้งแต่ ๑๑ คน ขึ้นไป

การเปรียบเทียบปริมาณการทำงานตามหน้าที่ของครูที่เลี้ยง ความความคิดเห็น
ของครูที่เลี้ยง กับความคิดเห็นของนักเรียนฝึกสอน

ตารางที่ ๑๐

เปรียบเทียบความคิดเห็นในการทำงานตามหน้าที่ของครูที่เลี้ยง เกี่ยวกับการปฏิบัติงาน
ประจำของครู

รายการ	ความเห็นของครูที่เลี้ยง		ความเห็นของนักเรียนฝึกสอน	
	ค่าเฉลี่ย	แปลความ	ค่าเฉลี่ย	แปลความ
- การแนะนำช่วยเหลือในการจัดห้องเรียน	๓.๖๕	ทำมาก	๒.๕๗	ทำปานกลาง
- การแนะนำช่วยเหลือให้เข้าใจถึงระเบียบ ในการทำงานของครู	๓.๕๒	ทำปานกลาง	๒.๗๔	ทำปานกลาง
- การแนะนำช่วยเหลือให้เข้าใจถึงอำนาจและ หน้าที่ในการเป็นครู	๓.๔๔	ทำปานกลาง	๒.๕๗	ทำน้อย
- การแนะนำช่วยเหลือในการตรวจสอบ นักเรียน	๓.๓๕	ทำปานกลาง	๒.๗๔	ทำปานกลาง
- การแนะนำช่วยเหลือในการปฏิบัติงาน ประจำ	๓.๒๗	ทำปานกลาง	๒.๕๓	ทำน้อย
- การแนะนำช่วยเหลือในการให้ความ ร่วมมือในการทำงานและงานรื่นเริงของโรงเรียน	๓.๑๕	ทำปานกลาง	๒.๖๖	ทำปานกลาง
- การแนะนำช่วยเหลือในการทำสมุดประจำชั้น สมุดเวียนขอให้ทำใ้เรียบร้อยรวดเร็ว	๓.๑๗	ทำปานกลาง	๒.๖๗	ทำปานกลาง

ความคิดเห็นในการปฏิบัติหน้าที่ของครูที่เลี้ยง เกี่ยวกับการให้คำแนะนำและช่วยเหลือในการปฏิบัติงานประจำของครูนั้น ความคิดเห็นของครูที่เลี้ยงและนักเรียนฝึกสอนตรงกัน ๔ รายการ แต่ละรายการทั้งครูที่เลี้ยงและนักเรียนฝึกสอนเห็นว่าความช่วยเหลืออยู่ในอันดับปานกลาง ได้แก่การแนะนำช่วยเหลือในการทำสมุดเรียกเรียนชื่อให้ทำได้ เรียบร้อยและรวดเร็ว การแนะนำช่วยเหลือในการตรวจสอบสุขภาพนักเรียน การแนะนำช่วยเหลือในการให้ความร่วมมือในการงานและงานวันเริงของโรงเรียน และการแนะนำช่วยเหลือให้เข้าใจถึงระเบียบปฏิบัติในการทำงานของครู มีบางรายการที่ครูที่เลี้ยงและนักเรียนฝึกสอนมีความเห็นไม่ตรงกัน ที่ครูที่เลี้ยงเห็นว่าตนทำงานปานกลาง แต่นักเรียนเห็นว่าทำน้อย ได้แก่การแนะนำช่วยเหลือในการปฏิบัติงานประจำ การแนะนำช่วยเหลือให้เข้าใจถึงอำนาจและหน้าที่ในการเป็นครู ที่ครูที่เลี้ยงเห็นว่าตนทำงานในเรื่องนี้มาก แต่นักเรียนฝึกสอนมีความเห็นว่าครูที่เลี้ยงไม่ทำในระดับปานกลาง ได้แก่ การแนะนำช่วยเหลือในการจัดของเรียน

จะเห็นว่าไม่มีรายการใดเลยที่ครูที่เลี้ยงเห็นว่าความช่วยเหลือของคนที่จัดอยู่ในอันดับต่ำเลย และในทางตรงข้ามก็ไม่มีการใดเลยที่นักเรียนฝึกสอนจัดความช่วยเหลือของครูที่เลี้ยงไว้ในอันดับต่ำมาก

ตารางที่ ๑๑

เปรียบเทียบความคิดเห็นในการทำงานตามหน้าที่ของครูที่เลี้ยง เกี่ยวกับการแนะนำและช่วยเหลือในการศึกษาเด็ก

รายการ	ความเห็นของครูที่เลี้ยง		ความเห็นของนักเรียน	
	ค่าเฉลี่ย	แปลความ	ค่าเฉลี่ย	แปลความ
- การแนะนำช่วยเหลือในการศึกษาเพื่อทราบพื้นฐานเกี่ยวกับเด็ก	๓.๕๗	ต่ำมาก	๒.๕๐	ต่ำปานกลาง
- การแนะนำช่วยเหลือให้เข้าใจพัฒนาการของเด็ก	๓.๓๘	ต่ำปานกลาง	๒.๓๘	ต่ำน้อย
- การแนะนำช่วยเหลือให้รู้จักสังเกตพฤติกรรมของเด็กและเข้าใจสาเหตุแห่งพฤติกรรมนั้น	๓.๓๒	ต่ำปานกลาง	๒.๓๘	ต่ำปานกลาง
- การแนะนำช่วยเหลือให้รู้จักใช้จิตวิทยาสำหรับเด็กและจิตวิทยาแห่งการเรียนรู้ของเด็ก	๓.๒๔	ต่ำปานกลาง	๒.๕๖	ต่ำน้อย
- การแนะนำช่วยเหลือให้รู้จักศึกษาคุณสมบัติที่จะให้เข้าใจเด็กได้ดีขึ้น	๓.๑๕	ต่ำปานกลาง	๒.๕๖	ต่ำปานกลาง
- การแนะนำช่วยเหลือให้รู้จักติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลรอบเด็ก	๓.๑๘	ต่ำปานกลาง	๒.๕๔	ต่ำน้อย
- การแนะนำช่วยเหลือให้รู้จักใช้ระเบียบสัณฐานและระเบียบต่าง ๆ ของโรงเรียนเกี่ยวกับความเจริญเติบโตของเด็ก	๒.๘๓	ต่ำปานกลาง	๒.๓๘	ต่ำน้อย

ความเห็นในการปฏิบัติหน้าที่ของครูที่เลี้ยง เกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือในการศึกษาเด็กนั้น ความเห็นของครูที่เลี้ยงมีตรงกับความเห็นของนักเรียนฝึกสอนอยู่ ๒ รายการ ซึ่งจัดอยู่ในระดับปานกลาง คือการแนะนำช่วยเหลือให้รู้จักสิ่งแวดล้อมของเด็ก และเข้าใจพฤติกรรมนั้น และการแนะนำช่วยเหลือให้รู้จักศึกษารูปแบบจนที่จะได้เข้าใจเด็กได้ถึงความคิดเห็นของครูที่เลี้ยงและนักเรียนฝึกสอนไม่ตรงกันมี ๕ รายการ เป็นต้นว่า เกี่ยวกับการแนะนำช่วยเหลือในการศึกษาเพื่อทราบพื้นฐานเกี่ยวกับเด็ก ครูที่เลี้ยงเห็นว่าคนใดช่วยเหลือมาก แต่นักเรียนฝึกสอนเห็นว่าครูที่เลี้ยงทำในระดับปานกลาง

ส่วนรายการอื่น ๆ ล้วนเป็นการแนะนำช่วยเหลือที่ครูที่เลี้ยงเห็นว่าคนพ่ปานกลาง แต่นักเรียนฝึกสอนกลับเห็นว่าครูที่เลี้ยงทำน้อย

ตารางที่ ๑๑

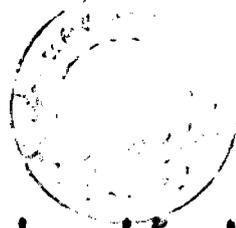
เปรียบเทียบความคิดเห็นในการทำงานตามหน้าที่ของครูที่เต็มใจ เกี่ยวกับการให้คำแนะนำและช่วยเหลือแก่นักเรียนฝึกสอนเกี่ยวกับการสอน

รายการ	ความเห็นของครูที่เต็มใจ		ความเห็นของนักเรียนฝึกสอน	
	ค่าเฉลี่ย	แปลความ	ค่าเฉลี่ย	แปลความ
- การแนะนำช่วยเหลือให้ศึกษานักศึกษา ประมวลการสอนและแบบเรียนในชั้นที่ คนจะสอนทำการสอน	๓.๖๐	ท่ามกลาง	๓.๕๐	ท่าปานกลาง
- การแนะนำช่วยเหลือในการวางแผน เตรียมการสอนและให้ฝึกการสอน	๓.๕๖	ท่ามกลาง	๓.๐๓	ท่าปานกลาง
- การแนะนำช่วยเหลือในการนำเด็กให้ ตั้งใจเรียนอย่างจริงจัง	๓.๖๑	ท่ามกลาง	๒.๘๑	ท่าปานกลาง
- การแนะนำช่วยเหลือในเรื่องวิธีสอนต่างๆ	๓.๕๑	ท่าปานกลาง	๒.๖๑	ท่าปานกลาง
- การแนะนำช่วยเหลือในการเลือกจัด แปลง เนื้อวิชาที่จะนำมาสอน	๓.๕๐	ท่าปานกลาง	๒.๖๒	ท่าปานกลาง
- การแนะนำช่วยเหลือในการอธิบายเกี่ยว กับเนื้อวิชาที่นักเรียนฝึกสอนเข้าใจไม่ แจ่มแจ้งหรือเข้าใจผิด	๓.๒๖	ท่าปานกลาง	๒.๕๖	ท่าปานกลาง
- การแนะนำช่วยเหลือในการค้นคว้าหา แหล่งวิชาต่างๆ	๓.๒๔	ท่าปานกลาง	๒.๓๑	พบน้อย
- การแนะนำช่วยเหลือในการใช้ทฤษฎีต่างๆ สำหรับการสอนและการเรียน	๓.๓๒	ท่าปานกลาง	๒.๕๔	ท่าปานกลาง
- การแนะนำช่วยเหลือในการตรวจสอบจดงาน ตรวจงานและทำการบ้าน	๓.๕๑	ท่าปานกลาง	๒.๕๒	พบน้อย
- การแนะนำช่วยเหลือในการให้การบ้านและทบทวนบทเรียนแก่เด็ก	๓.๕๔	ท่าปานกลาง	๒.๓๔	ท่าปานกลาง
- การแนะนำช่วยเหลือในการพัฒนาทักษะการ เรียนของเด็กในคาบการอ่าน คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์	๓.๕๒	ท่าปานกลาง	๒.๕๕	ท่าปานกลาง

เกี่ยวกับการสอนนั้นความเห็นของครูที่เดียวกับความเห็นของนักเรียนฝึกสอนมีตรงกัน
อยู่ ๖ รายการ คือทั้งสองฝ่ายจักให้ความช่วยเหลือกัน ๆ อยู่ในระดับทำปานกลาง เป็นต้นว่า
การแนะนำช่วยเหลือในการใช้ทฤษฎีต่าง ๆ สำหรับการสอนและการเรียน การแนะนำช่วย
เหลือในเรื่องวิธีสอนต่าง ๆ การแนะนำช่วยเหลือในการศึกษาเรื่องเนื้อหาวิชาที่สนใจ การ
แนะนำช่วยเหลือในการอธิบายเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาที่นักเรียนฝึกสอนเข้าใจไม่แจ่มแจ้งหรือเข้าใจ
ผิด การแนะนำช่วยเหลือในการพัฒนาทักษะการเรียนของเด็ก ในด้านการอ่าน คิด พัง จด
และการแนะนำช่วยเหลือในการให้การบ้าน และทบทวนบทเรียนแก่เด็ก

ความคิดเห็นของครูที่เดียวกับและนักเรียนฝึกสอนมีไม่ตรงกันอยู่ ๕ รายการคือที่ครูที่เดียวกับ
เห็นว่าคนเท่านั้น แต่นักเรียนเห็นว่าครูที่เดียวกับทำอยู่ในระดับปานกลางทั้งสิ้น เช่นการแนะนำ
ช่วยเหลือในการวางแผนเตรียมการสอนและบันทึกการสอน การแนะนำช่วยเหลือในการนำ
เด็กให้ตั้งใจเรียนอย่างจริงจัง การแนะนำช่วยเหลือให้ศึกษาค้นคว้า ประมวลการเรียน
และบทเรียนในชั้นที่ตนจะต้องสอน มีอยู่บางรายที่ครูที่เดียวกับเห็นว่าตนได้ช่วยเหลือในระดับ
ปานกลาง แต่นักเรียนฝึกสอนเห็นว่าครูที่เดียวกับได้ช่วยเหลือน้อย ได้แก่การแนะนำช่วยเหลือ
ในการค้นคว้าหาแหล่งวิชาต่าง ๆ และการแนะนำช่วยเหลือในการตรวจสอบสมุดงาน ตรวจ
แก่งาน และการบ้าน

ตารางที่ ๑๓

เปรียบเทียบความคิดเห็นในการทำงานความหน้าที่ของครูที่เลี้ยงเกี่ยวกับการให้คำแนะนำและ
ช่วยเหลือนักเรียนฝึกสอน งานการจัดและปกครองชั้น

รายการ	ความเห็นของครูผู้เลี้ยง		ความเห็นของนักเรียน	
	ค่าเฉลี่ย	แปลความ	ค่าเฉลี่ย	แปลความ
- การแนะนำช่วยเหลือให้รู้จักอบรมเด็ก ใหม่ก็ริยาวาจา มารยาท และกฎแ การแต่งกายให้สะอาด ระเบียบถูกต้อง ตามระเบียบมา	๓.๖๖	น้อยมาก	๒.๘๐	ทำปานกลาง
- การแนะนำช่วยเหลือให้รู้จักปกครอง เด็กและสอนเด็กให้รู้จักอยู่ร่วมกันแบบ ประชาธิปไตย	๓.๒๙	ทำปานกลาง	๒.๗๗	ทำปานกลาง
- การแนะนำช่วยเหลือให้รู้จักสถิติในการ โน้มน้าวจิตใจเด็ก	๓.๒๘	ทำปานกลาง	๒.๘๘	ทำน้อย
- การแนะนำช่วยเหลือให้รู้จักแก้ปัญหา ส่วนตัวของเด็ก	๓.๕๕	ทำปานกลาง	๒.๘๘	ทำน้อย
- การแนะนำช่วยเหลือในการควบคุมชั้น ให้เรียบร้อย	๓.๘๘	ทำปานกลาง	๒.๗๙	ทำปานกลาง
- การแนะนำช่วยเหลือในการจัดชั้นให้เป็น ระเบียบมีกฎหนังสือและมุมอุปกรณ	๓.๓๐	ทำปานกลาง	๒.๖๐	ทำปานกลาง
- การแนะนำช่วยเหลือในการหัดเด็กให้ บำรุงรักษาเครื่องใช้ครุภัณฑ์และอาคาร เรียนมิให้เด็กชำรุดเสียหาย	๓.๖๙	ทำปานกลาง	๒.๖๑	ทำปานกลาง

ความเห็นในการปฏิบัติหน้าที่ของครูที่เลี้ยง เกี่ยวกับการให้คำแนะนำและช่วยเหลือ
 นักเรียนฝึกสอน เกี่ยวกับการจัดและปกครองชั้นเรียน ความเห็นของครูที่เลี้ยงตรงกับความเห็น
 ของนักเรียนฝึกสอนอยู่ ๔ รายการ และทุกรายการจัดอยู่ในอันดับทำปานกลางทั้งสิ้น เป็นต้น
 ว่า การแนะนำช่วยเหลือในการควบคุมชั้นเรียนเรียบร้อย การแนะนำช่วยเหลือให้รู้จักปก-
 ครองเด็กและสอนเด็กให้รู้จักอยู่ร่วมกับแบบประชาธิปไตย การแนะนำช่วยเหลือในการจัด
 ชั้นให้เป็นระเบียบ มีธงหนังสือและมุมอุปกรณ์ การแนะนำช่วยเหลือในการฝึกเด็กให้บำรุง
 รักษาเครื่องใช้ครุภัณฑ์และอาคารเรียนมิให้เกิดชำรุดเสียหาย ความเห็นของครูที่เลี้ยงและ
 นักเรียนฝึกสอนมีไม่ตรงกันอยู่ ๓ รายการ คือการให้คำแนะนำช่วยเหลือให้รู้จักอบรมเด็ก
 ให้มีกิริยาวิจักษณ์ มารยาทและดูแลการแต่งกายให้สะอาดเรียบร้อยถูกต้องตามระเบียบ ซึ่งครู
 ที่เลี้ยงมีความเห็นว่าตนได้ให้คำแนะนำช่วยเหลือมาก แต่นักเรียนฝึกสอนเห็นว่าครูที่เลี้ยงได้
 ให้คำแนะนำช่วยเหลือในระดับปานกลาง อีก ๒ รายการครูที่เลี้ยงให้ความเห็นว่า ตนทำปาน
 กลางแต่นักเรียนฝึกสอนเห็นว่าตนน้อย ใจแก่การให้คำแนะนำช่วยเหลือให้รู้จักกฎวิธีในการเิน
 บำรุงจิตใจเด็ก และการให้คำแนะนำช่วยเหลือให้รู้จักแก้ปัญหาส่วนตัวของเด็ก

ตารางที่ ๕๕

เปรียบเทียบความคิดเห็นในการทำงานตามหน้าที่ของครูที่เลี้ยง เกี่ยวกับการแนะนำและช่วยเหลือของครูที่เลี้ยงที่มีต่อนักเรียนฝึกสอน งานการวัดผลความก้าวหน้าทางการเรียนและการพัฒนาส่วนบุคคลของเด็ก

รายการ	ความเห็นของครูที่เลี้ยง		ความเห็นของนักเรียนฝึกสอน	
	ค่าเฉลี่ย	แปลความ	ค่าเฉลี่ย	แปลความ
- การแนะนำช่วยเหลือให้เข้าใจความมุ่งหมายของการวัดผลประเมินผล	๓.๑๐	ทำปานกลาง	๒.๕๑	ทำน้อย
- การแนะนำช่วยเหลือในการประเมินผลการเรียนของเด็ก	๓.๓๑	ทำปานกลาง	๒.๕๔	ทำปานกลาง
- การแนะนำช่วยเหลือในการประเมินผลพัฒนาการของเด็กทั้งทางกาย สมรรถนะและสังคม	๓.๒๒	ทำปานกลาง	๒.๕๔	ทำน้อย
- การแนะนำช่วยเหลือในการวัดความตั้งใจของ เด็ก	๓.๑๒	ทำปานกลาง	๒.๕๑	ทำน้อย
- การแนะนำช่วยเหลือในการทำการสอบเด็ก ทำข้อสอบ	๓.๕๒	ทำปานกลาง	๒.๗๓	ทำปานกลาง
- การแนะนำช่วยเหลือในการตรวจข้อสอบ และการให้คะแนน	๓.๒๒	ทำปานกลาง	๒.๗๔	ทำปานกลาง
- การแนะนำช่วยเหลือในการใช้ผลการสอบเป็นเครื่องปรับปรุงการสอนของครู	๓.๓๔	ทำปานกลาง	๒.๒๕	ทำน้อย
- การแนะนำช่วยเหลือในการใช้ผลการสอบของเด็กเป็นแนวทางในการช่วยเหลือเด็กเป็นรายๆ	๓.๓๔	ทำปานกลาง	๒.๕๔	ทำปานกลาง

ความเห็นในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของครูที่เลี้ยง เกี่ยวกับการให้คำแนะนำ และ
 ช่วยเหลือนักเรียนฝึกสอน ในงานการวัดผลความก้าวหน้าทางการเรียนและการพัฒนาส่วน
 บุคคลของเด็กนั้น ความเห็นของครูที่เลี้ยงตรงกับความเห็นของนักเรียนฝึกสอนอยู่ ๔ รายการ
 ทุกรายการจัดอยู่ในระดับทำปานกลาง ได้แก่ การแนะนำช่วยเหลือในการประเมินผลการเรียน
 ของเด็ก การแนะนำช่วยเหลือในการทำการสอบเด็ก ทำข้อสอบ การแนะนำช่วยเหลือใน
 การตรวจสอบ และการให้คะแนน การแนะนำช่วยเหลือในการใช้ผลการสอบของเด็กเป็น
 แนวทางในการช่วยเหลือเด็กเป็นราย ๆ ความคิดเห็นของครูที่เลี้ยงและนักเรียนฝึกสอนที่ไม่
 ตรงกันมีอยู่ ๔ รายการ ทุกรายการครูที่เลี้ยงเห็นเป็นการทำปานกลาง ส่วนนักเรียนฝึกสอน
 เห็นว่าทำน้อย ได้แก่ การให้คำแนะนำช่วยเหลือให้เข้าใจความมุ่งหมายของการวัดผลและ
 การประเมินผล การให้คำแนะนำช่วยเหลือในการประเมินผลพัฒนาการของเด็กทั้งทางกาย
 สมอง อารมณ์และสังคม การให้คำแนะนำช่วยเหลือในการวัดความถนัด ความสนใจของเด็ก
 และ การให้คำแนะนำช่วยเหลือในการใช้ผลการเรียนการสอนเป็นเครื่องปรับปรุงการสอน
 ของครู

ตารางที่ ๑๕

เปรียบเทียบความคิดเห็นในการทำงานตามหน้าที่ของครูที่เลี้ยง เกี่ยวกับการแนะนำและช่วยเหลือของครูที่เลี้ยงที่มีต่อนักเรียนฝึกสอน เกี่ยวกับการปรับปรุงโรงเรียน

รายการ	ความเห็นของครูที่เลี้ยง		ความเห็นของนักเรียนฝึกสอน	
	ค่าเฉลี่ย	แปลความ	ค่าเฉลี่ย	แปลความ
- การแนะนำช่วยเหลือในการปรับปรุงโรงเรียนในด้านความสะอาด	๓.๕๗	ทำมาก	๓.๐๔	ทำปานกลาง
- การแนะนำช่วยเหลือในการจัดรายการอาหารกลางวัน	๓.๑๖	ทำปานกลาง	๒.๑๖	ทำน้อย
- การแนะนำช่วยเหลือในการจัดเรื่องน้ำให้ถูกหลักสุขาภิบาล	๓.๓๑	ทำปานกลาง	๒.๕๖	ทำปานกลาง
- การแนะนำช่วยเหลือในการปรับปรุงการเกษตรและการเลี้ยงสัตว์ในบริเวณโรงเรียน	๒.๗๔	ทำปานกลาง	๒.๕๔	ทำน้อย
- การแนะนำช่วยเหลือในการจัดท่าแห่งสหนาการในบริเวณโรงเรียน	๒.๗๕	ทำปานกลาง	๒.๗๕	ทำน้อย
- การแนะนำช่วยเหลือในการจัดและประเมินผลงานประจำปี	๒.๘๓	ทำปานกลาง	๒.๐๕	ทำน้อย

ความคิดเห็นในการปฏิบัติหน้าที่ของครูที่เลี้ยง เกี่ยวกับการให้คำแนะนำและช่วยเหลือของนักเรียนฝึกสอน เกี่ยวกับการปรับปรุงโรงเรียนนั้น ความเห็นของครูที่เลี้ยงตรงกับสองมโนทัศน์ของนักเรียนฝึกสอนอยู่ • รายการ คือการแนะนำและช่วยเหลือในการจัดเรื่องน้ำให้ถูกหลักสุขาภิบาล ทั้งครูที่เลี้ยงและนักเรียนฝึกสอนมีความเห็นตรงกันคือ ครูที่เลี้ยงได้ให้คำแนะนำและ

ช่วยเหลือในระดับปานกลาง มีที่ไมตรงกันอยู่ < รายการ และรายการที่ > ครูที่เลี้ยงมีความเห็นว่าคนได้ให้คำแนะนำช่วยเหลือมาก แต่นักเรียนฝึกสอนมีความเห็นว่าครูที่เลี้ยงได้ให้คำแนะนำช่วยเหลือในระดับปานกลาง คือการแนะนำช่วยเหลือในการปรัษาโรงเรียนในด้านความสะอาด ส่วนรายการอื่น ๆ นั้นครูที่เลี้ยงเห็นว่าคนทำปานกลาง แต่นักเรียนฝึกสอนเห็นว่าครูที่เลี้ยงทำในขั้นกับน้อยทั้งสิ้น

ตารางที่ ๑๖

เปรียบเทียบความกึกก้องเห็นในกาการทำงานด้านหน้าที่ของครูที่เลี้ยง เกี่ยวกับการแนะนำช่วยเหลือ
ของครูที่เลี้ยงที่มีคณักเรียนฝึกสอน เกี่ยวกับการพัฒนาหมู่บ้าน

รายการ	ความเห็นของครูที่เลี้ยง		ความเห็นของนัก เรียนฝึกสอน	
	ค่าเฉลี่ย	แปลความ	ค่าเฉลี่ย	แปลความ
- การแนะนำช่วยเหลือในการสำรวจและปรับปรุง หมู่บ้านให้ดีขึ้น	๒.๕๘	ท่านกย	๒.๑๐	ท่านอย
- การแนะนำช่วยเหลือในการส่งเสริมชาว บ้านให้ทำการเกษตร	๒.๒๒	ท่านอย	๒.๐๕	ท่านอย
- การแนะนำช่วยเหลือในการส่งเสริมชาว บ้านให้เลี้ยงสัตว์ใหญ่ทุกชนิด	๒.๒๘	ท่านอย	๑.๘๗	ท่านอย
- การแนะนำช่วยเหลือในการจัดตกแต่งบ้าน และบริเวณบ้าน	๒.๘๘	ท่านอย	๑.๘๘	ท่านอย
- การแนะนำช่วยเหลือในการจัดทำสิ่ง สาธารณะในหมู่บ้าน (เช่นสวน บ่อน้ำ สนามเด็กเล่น เป็นต้น)	๒.๘๘	ท่านอย	๒.๐๘	ท่านอย
- การแนะนำช่วยเหลือในการจัดทำแหล่งอันทน การสำหรับหมู่บ้าน	๒.๐๖	ท่านอย	๑.๘๘	ท่านอย
- การแนะนำช่วยเหลือในการร่วมประชุมกับ กรรมการพัฒนาหมู่บ้านและร่วมมือในการ อบรมชาวบ้าน	๒.๑๒	ท่านอย	๑.๘๘	ท่านอย
- การแนะนำช่วยเหลือในการทำชาวหมู่บ้าน และจัดห้องสมุดประชาชน	๒.๑๓	ท่านอย	๑.๘๖	ท่านอย
- การแนะนำช่วยเหลือในการจัดคานอนามัย ร่วมกับเจ้าหน้าที่อนามัย	๒.๘๖	ท่านอย	๑.๘๗	ท่านอย
- การแนะนำช่วยเหลือในการทำไร่ควาย และจัดบ้านควาย	๒.๐๓	ท่านอย	๒.๑๘	ท่านอย
- การแนะนำช่วยเหลือในการวางโครงการ ปรับปรุงหมู่บ้าน	๒.๑๑	ท่านอย	๑.๘๓	ท่านอย
- การแนะนำช่วยเหลือในการวัดและประเมินผล งานประจำปี	๒.๑๑	ท่านอย	๑.๘๐	ท่านอย

ความคิดเห็นในการทำงานตามหน้าที่ของครูที่เล็งเกี่ยวกับการแนะนำและช่วยเหลือของครูที่เล็งที่แก่นักเรียนฝึกสอนเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชน ความเห็นของครูที่เล็งและนักเรียนฝึกสอนตรงกันทุกรายการ คือทั้งครูที่เล็งและนักเรียนฝึกสอนมีความเห็นว่า ครูที่เล็งใดให้คำแนะนำและช่วยเหลือแก่นักเรียนฝึกสอนเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชน ในระดับน้อยทุกรายการ

ส่วนที่ ๔ การสอบถามครูพี่เลี้ยง เกี่ยวกับปัญหาการฝึกสอนของนักเรียนฝึกสอนทางด้านการสอนและการพัฒนาชุมชน ครูพี่เลี้ยงทั้งหมด ๑๑๓ คน ให้ความเห็นในเรื่องดังกล่าว ดังต่อไปนี้

ตารางที่ ๑๗

ปัญหาคำถามการสอนของนักเรียนฝึกสอน

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
- ขาดกลวิธีในการสอนที่ดี	๖๓	๕๔.๘๖
- ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง	๔๑	๓๖.๐๔
- ขาดความสามารถในการเขียนกระดานคำให้เป็นระเบียบและชัดเจน	๔๐	๓๕.๐๒
- ขาดความสามารถหรือความสนใจในการเตรียมการสอน	๓๐	๒๖.๐๔
- ขาดความแม่นยำในเนื้อหาที่สอน	๓๐	๒๖.๐๔
- ขาดการใช้ภาษาที่ถูกต้องและเหมาะสม	๒๕	๒๒.๐๐
- ขาดเสียงที่เหมาะสมแก่การสอนให้โดยลึกลับ	๒๔	๒๑.๑๒
- ขาดความสามารถในการค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งวิชา	๒๓	๒๐.๒๔
- ขาดความรู้เกี่ยวกับการใช้วัสดุอุปกรณ์การสอนต่าง ๆ	๒๒	๑๙.๓๖

ครูพี่เลี้ยงร้อยละ ๕๔.๘๖ ให้ความเห็นว่านักเรียนฝึกสอนมีปัญหาการเรียนการสอนมากในด้านขาดกลวิธีในการสอนที่ดี รองลงมาคือขาดความเชื่อมั่นในตนเอง มีร้อยละ ๓๖.๐๔ และขาดความสามารถในการเขียนกระดานคำให้เป็นระเบียบและชัดเจนมีร้อยละ ๓๕.๐๒

นอกจากนั้นเป็นปัญหาที่มีไม่ถึงร้อยละ ๓๐ ปัญหาที่น้อยที่สุดคือ ขาดความรู้เกี่ยวกับการใช้วัสดุอุปกรณ์การสอนต่าง ๆ มีร้อยละ ๑๙.๓๖

ปัญหาเกี่ยวกับการจัดและปกครองชั้นเรียน

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่สามารถในการแก้ปัญหาส่วนตัวของเด็ก	๔๔	๓๔.๗๖
ไม่มีความสามารถในการวางแผนเกี่ยวกับการรักษา ระเบียบในชั้นเรียน	๓๔	๓๓.๔๔
ไม่มีทศวิธีในการ โน้มน้าวจิตใจเด็ก	๒๔	๒๔.๖๔
ไม่มีการศึกษาเด็กเป็นรายบุคคล	๒๓	๒๐.๒๔
ไม่สามารถอบรมนักเรียนในค่านิยมวิชา กิริยาวาจา และการแต่งกายให้สะอาด เรียบร้อยและถูกต้องตาม ระเบียบ	๒๒	๑๘.๓๖
ไม่มีความสามารถในการทำรายงานและระเบียบสะสม	๑๔	๑๔.๘๔
ไม่มีความสามารถในการหัดให้นักเรียนรักษาความสะอาดและบำรุง รักษาครุภัณฑ์และอาคารเรียน	๑๖	๑๘.๐๔
ไม่มีความสนใจที่จะทำให้เด็กเชื่อถือ	๑๘	๑๖.๓๖
ไม่มีการสร้างสัมพันธ์สภาพที่เหมาะสมกับเด็ก	๑๔	๑๖.๓๖
ไม่สามารถในการอบรมและสอนเด็กให้อยู่ร่วมกันแบบ ประชาธิปไตย	๑๑	๘.๖๔

ครูที่เลี้ยงให้ความเห็นว่า นักเรียนฝึกสอนมีปัญหาเกี่ยวกับการจัดและปกครองชั้นเรียน มากที่สุดคือ ไม่สามารถในการแก้ปัญหาส่วนตัวของเด็ก มีถึงร้อยละ ๓๔.๗๖ รองลงมาคือไม่มีความสามารถในการวางแผนเกี่ยวกับการรักษาระเบียบในชั้นเรียน มีร้อยละ ๓๓.๔๔ นอกนั้นเป็นรายการที่มีไม่ถึงร้อยละ ๒๕ อันดับต่ำสุดคือไม่สามารถในการอบรมและเด็กให้อยู่ร่วมกันแบบประชาธิปไตย มีเพียงร้อยละ ๘.๖๔

ตารางที่ ๑๙

ปัญหาในการร่วมมือกับครูหรือเจ้าหน้าที่ในโรงเรียนฝึกสอน

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
- ไม่แสดงความคิดเห็น	๓๗	๓๒.๕๖
- ไม่กล้าที่จะทำคนให้สนิทสนมกับครูในโรงเรียน	๓๑	๒๗.๒๘
- ไม่ยอมรับฟังคำวิจารณ์ของครูที่เลี้ยง	๑๐	๘.๐๘
- เอาแคใจตนเอง	๔	๓.๕๒
- ไม่ยอมให้ครูที่เลี้ยงช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ควร	๔	๓.๕๒
- ไม่ยินดีให้ความช่วยเหลืองานพิเศษนอกเหนือจากที่ได้รับมอบหมาย	๓	๒.๖๖
- ไม่มีความเชื่อเพื่อแม่ตนเองสามารถจะช่วยเหลือ	๕	๔.๔๔
- มีความเชื่อและคิดว่าคนมีความรู้สูงกว่า จึงแยกตัวออกจากคณะครูในโรงเรียน	๔	๓.๕๒
- ไม่สามารถที่จะเป็นคอยตาม หรือปรับความเข้าใจกับครูที่เลี้ยงได้	๑	๐.๘๘

ครูที่เลี้ยงร้อยละ ๓๒.๕๖ มีความเห็นว่านักเรียนฝึกสอนมีปัญหาทางด้านไม่แสดงความคิดเห็น มีปัญหารองลงมาคือ ไม่กล้าที่จะทำคนให้สนิทสนมกับครูในโรงเรียน มีร้อยละ ๒๗.๒๘ ส่วนปัญหาอื่น ๆ มีไม่ถึงร้อยละ ๑๐

ตารางที่ ๒๐

ปัญหาเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์การสอน

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
- ไม่ชวนช่วยในการผลิตอุปกรณ์การสอน	๔๔	๓๘.๖๐
- ไม่มีความสามารถในการคิดแปลงและผลิตอุปกรณ์การสอนจากวัสดุราคาถูก	๓๘	๓๓.๔๔
- ไม่มีความสามารถในการเก็บรักษาและบำรุงอุปกรณ์การสอน	๒๒	๒๒.๔๔
- ไม่รู้จักแหล่งอุปกรณ์การสอน	๒๒	๑๙.๓๒
- ไม่เห็นความสำคัญของอุปกรณ์การสอน	๑๕	๑๓.๒๐
- ผลิตอุปกรณ์การสอนไม่เป็น	๑๔	๑๒.๓๒
- ใช้อุปกรณ์การสอนไม่เป็น	๑๑	๙.๖๔

สรุปที่เดียงเห็นว่านักเรียนฝึกสอนนั้นมีปัญหาในด้านการใช้อุปกรณ์การสอน มีมากที่สุดคือไม่ชวนช่วยในการผลิตอุปกรณ์การสอน มีร้อยละ ๓๘.๖๐ รองลงมาคือไม่มีความสามารถในการคิดแปลงและผลิตอุปกรณ์การสอนจากวัสดุราคาถูก ร้อยละ ๓๓.๔๔ อันดับ ๓ คือไม่มีความสามารถในการเก็บรักษาและบำรุงอุปกรณ์การสอน ร้อยละ ๒๒.๔๔ นอกนั้นเป็นปัญหาที่มีไม่ถึง ร้อยละ ๒๐

ตารางที่ ๗๑

ปัญหาเกี่ยวกับการวัดผล

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
- มีความลำบากในการสร้างข้อสอบ	๔๑	๓๖.๐๔
- ไม่ทราบหลักการในการตรวจและให้คะแนนที่ถูกต้อง	๓๑	๒๗.๒๘
- ไม่รู้จักใช้การสอบเป็นการกระตุ้นการเรียนรู้ของเด็ก	๒๔	๒๑.๑๒
- ไม่รู้จักใช้ผลการสอบเป็นแนวทางปรับปรุงการสอนของครู	๒๓	๒๐.๒๘
- ไม่เข้าใจกฎเกณฑ์ในการคุมสอบ	๑๔	๑๒.๓๒
- ไม่เข้าใจความมุ่งหมายในการสอบ	๑๐	๘.๘๘
- ไม่มีความรับผิดชอบในการคุมสอบ	๔	๓.๕๒
- ไม่รักษาเวลาในการคุมสอบ	๔	๓.๕๒

สรุปได้ดังนี้เห็นว่านักเรียนฝึกสอนมีปัญหาเกี่ยวกับการวัดผล โดยเฉพาะทางด้าน มีความลำบากในการที่จะสร้างข้อสอบมากที่สุด คือร้อยละ ๓๖.๐๔ รองลงมาคือไม่ทราบหลักการในการตรวจและให้คะแนนที่ถูกต้องร้อยละ ๒๗.๒๘ อันดับ ๓ คือไม่รู้จักใช้การสอบเป็นการกระตุ้นการเรียนรู้ของเด็ก ร้อยละ ๒๑.๑๒ อันดับ ๔ คือไม่รู้จักใช้ผลการสอบเป็นแนวทางปรับปรุงการสอนของครู ร้อยละ ๒๐.๒๘ นอกจากนั้นเป็นปัญหาที่มีไม่ถึงร้อยละ ๑๕ ทั้งสิ้น

ตารางที่ ๒๖

ปัญหาเกี่ยวกับการรักษาหมู่บ้าน

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่สามารถปรับปรุงหมู่บ้านได้เพราะคนในท้องถิ่นขาดความกระตือรือร้น	๕๐	๔๕.๐๐
ไม่สามารถปรับปรุงหมู่บ้านได้เพราะท้องถิ่นขาดทรัพยากรธรรมชาติ	๕๒	๓๖.๕๒
ไม่สามารถเข้าถึงจิตใจชาวบ้าน	๓๓	๒๙.๐๕
มีความชดากที่จะทำตนให้สนิทสนมกับชาวบ้าน	๒๐	๑๗.๖๐
ไม่สามารถปรับกับัว เขาก็มีฝ่ายสงฆ์	๑๕	๑๓.๓๒
ไม่สามารถเข้าถึงผู้นำของชุมชนได้	๑๐	๙.๐๙

ครูที่เดียวมีความเห็นว่านักเรียนฝึกสอนมีปัญหามากที่สุดทางด้านไม่สามารถปรับปรุงหมู่บ้านได้เพราะคนในท้องถิ่นขาดความกระตือรือร้น มีถึงร้อยละ ๔๕.๐๐ รองลงมาคือไม่สามารถปรับปรุงหมู่บ้านได้เพราะท้องถิ่นขาดทรัพยากรธรรมชาติ ร้อยละ ๓๖.๕๒ อันดับที่ ๓ คือไม่สามารถเข้าถึงจิตใจชาวบ้านร้อยละ ๒๙.๐๕ อันดับที่ ๔ คือ มีความชดากที่จะทำตนให้สนิทสนมกับชาวบ้านร้อยละ ๑๗.๖๐ นอกจากนั้นเป็นปัญหาที่มีไม่ถึงร้อยละ ๑๕

ส่วนที่ ๕ การสอบถามครูที่เลี้ยงเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของครูที่เลี้ยงในการให้คำแนะนำและช่วยเหลือแก่นักเรียนฝึกสอน ครูที่เลี้ยงทั้งหมดจำนวน ๑๑๓ คนในความเห็นดังต่อไปนี้

ตารางที่ ๒๓

ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของครูที่เลี้ยง

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
- มีเวลาแนะนำนักเรียนฝึกสอนไม่เพียงพอเพราะงาน งานอื่นมีมากอยู่แล้ว	๘๑	๗๑.๖๘
- นักเรียนฝึกสอนไม่มาขอความช่วยเหลือจากครูที่เลี้ยง	๒๕	๒๒.๐๐
- ครูที่เลี้ยงรู้สึกว่าการสอนของนักเรียนฝึกสอนทำให้ เด็กเรียนโภชวาไม่ทันตามหลักสูตร	๑๘	๑๖.๗๓
- อาจารย์พิเศษที่มาจากสถาบันฝึกหัดครูไปนี้เทศการสอนเอง	๑๓	๑๑.๕๕
- มีวันว่างอยู่บ้างที่ไม่ไรหน้าที่ของครูที่เลี้ยงโดยตรงในฐานะ ที่เป็นครูที่เลี้ยงจึงไม่ได้ให้คำแนะนำและช่วยเหลือแก่นักเรียน ฝึกสอน	๑๑	๙.๖๘
- ครูที่เลี้ยงรู้สึกตนเองว่ามีความรู้ดีกว่าแก่นักเรียนฝึกสอน ทำให้ไม่กล้าให้คำแนะนำ	๖	๕.๓๕
- โรงเรียนที่ครูที่เลี้ยงทำงานอยู่ไม่เห็นความสำคัญของกา รฝึกสอนและไม่สนับสนุนงานการนี้	๔	๓.๕๓
- ครูที่เลี้ยงยังไม่ทราบหน้าที่ของคนนี้	๔	๓.๕๓
- นักเรียนฝึกสอนสนใจในหน้าที่เฉพาะในขณะแรก ๆ เท่านั้น	๒	๑.๗๖
- นักเรียนฝึกสอนไม่ทำตามคำแนะนำของครูที่เลี้ยง	๒	๑.๗๖
- นักเรียนฝึกสอนไม่เข้าใจหน้าที่ของคน	๑	๐.๘๘

ปัญหาที่ครูที่เลี้ยงมีมากที่สุดคือมีเวลาแนะนำนักเรียนฝึกสอนไม่เพียงพอ เพราะ
งานค่าน้ำหนักมากอยู่แล้ว มีถึงร้อยละ ๓๖.๐๘ รองลงมาคือนักเรียนฝึกสอนไม่มาขอความ
ช่วยเหลือจากครูที่เลี้ยง มีร้อยละ ๒๒.๐๐ นอกนั้นเป็นปัญหาที่มีไม่ถึงร้อยละ ๑๓.๐๐

ส่วนที่ ๒ เป็นการสอบถามถึงความช่วยเหลือที่ครูที่เลี้ยงคองการจากสถาบันฝึกหัดครู เพื่อ
ให้ทำงานโดยสมัครใจ

ตารางที่ ๒๕

ความช่วยเหลือที่ครูที่เลี้ยงคองการจากสถาบันฝึกหัดครู

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
บริการทาง วัสดุทัศนศึกษาจากสถาบันฝึกหัดครู เช่น ใยมินูอุปกรณ์การ สอนหรืออบรม เกี่ยวกับการใช้ระดับฝึกหัดครู	๖๕	๖๐.๓๖
ประสงค์จะใ้ครูอุปกรณ์การสอนจากนักเรียนฝึกสอนเอาไว้ใช้ เมื่อ นักเรียนฝึกสอนกลับจากโรงเรียนฝึกสอนแล้ว	๖๕	๕๗.๒๐
ให้สถาบันฝึกหัดครู เปิดอบรม เกี่ยวกับความมุ่งหมายและวิธีดำเนินการ การของ โครงการฝึกหัดครูชนบท	๕๔	๕๖.๓๖
ประสานงานกับอาจารย์พิเศษมากขึ้น	๕๕	๕๔.๕๐
ให้สถาบันฝึกหัดครู เปิดอบรม เกี่ยวกับวิธีทำงานร่วมกับนักเรียน ฝึกสอน	๕๓	๕๕.๗๖
ให้สถาบันฝึกหัดครู เปิดบริการของสมุดเพื่อใ้ครูที่เลี้ยงศึกษาค้นคว้า	๕๗	๕๑.๓๖
ให้สถาบันฝึกหัดครู จัดอบรม เกี่ยวกับการพัฒนาชุมชน	๕๐	๓๕.๒๐
อยากมีส่วนร่วมในการวางโครงการฝึกสอน	๓๕	๒๕.๕๖
อยากมีส่วนร่วมในการประเมินผลการสอนร่วมกับอาจารย์พิเศษ	๓๕	๒๕.๕๖

ความช่วยเหลือที่ครูที่เลี้ยงคองการจากสถาบันฝึกหัดครู เกี่ยวกับอุปกรณ์การสอนอยู่
ในระดับสูงสุดคือ มีจำนวนรวมแล้วถึงร้อยละ ๖๐.๓๖ และร้อยละ ๕๗.๒๐ รองลงมาคือ
ความเข้าใจและวิธีดำเนินการในโครงการฝึกหัดครูชนบทมีร้อยละ ๕๖.๓๖ นอกจากนี้

เกี่ยวกับการทำงานร่วมกันในโครงการนี้ ได้แก่การประสานงานกับอาจารย์พิเศษจาก
 สถาบันฝึกหัดครูมีรอยละ ๔๔.๔๐ การยอมรับเกี่ยวกับวิธีทำงานร่วมกับนักเรียนฝึกสอนมีรอยละ
 ๔๕.๗๖ และให้สถาบันฝึกหัดครูเปิดบริการของสมุดเพื่อให้นักศึกษาเห็นว่า มีรอยละ
 ๔๖.๗๖ นอกจากนี้ครูที่เลี้ยงกองการให้สถาบันฝึกหัดครูจัดอบรมเกี่ยวกับการศึกษารูมณมี
 รอยละ ๓๕.๒๐ มีครูที่เลี้ยงจำนวนน้อยที่กองการมีส่วนร่วมด้วยสถาบันฝึกหัดครูในการวาง
 โครงการฝึกสอนและประเมินผลการสอนของนักเรียนฝึกหัดครู

ครูที่เลี้ยงมีความเห็นว่า มีกิจกรรมบางอย่างที่ต้องปรับปรุงอย่างรีบด่วน เพื่อให้ครูที่เลี้ยงในโครงการฝึกหัดครูชนบททำงานโดยดุษฎียิ่งขึ้น กิจกรรมเหล่านี้ได้แก่

๑. สถาบันฝึกหัดครูควรจัดให้มีการประชุมพิเศษนักเรียนฝึกสอนให้เข้าใจความมุ่งหมายและวิธีการปฏิบัติงานก่อนออกฝึกสอน สถาบันฝึกหัดครูควรฝึกให้นักเรียนฝึกหัดครูจัดทำอุปกรณ์การสอน สถาบันฝึกหัดครูจัดหาวัสดุที่จะทำอุปกรณ์การสอนให้แก่นักเรียนฝึกสอนและโรงเรียนฝึกสอนบ้าง และควรปรับปรุงคุณภาพการสอนของนักเรียนฝึกสอน

๒. ทางด้านอาจารย์นิเทศ ควรมีการปรึกษารวบรวมกับครูที่เลี้ยงในมากที่สุด เพื่อแก้ปัญหาต่าง ๆ อาจารย์นิเทศควรมีจำนวนมากเพียงพอแก่การนิเทศนักเรียนฝึกสอน

๓. ทางด้านฝึกนักเรียนฝึกสอน ควรได้รับการอบรมให้มีความสามารถ ด้านหัตถกรรม การดนตรี และการกีฬา เพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาชุมชนนักเรียนฝึกสอนควรจัดบ้านพักให้เป็นตัวอย่างในด้านการสะอาด ความเป็นระเบียบและประหยัด ควรจัดให้นักเรียนฝึกสอนได้พบปะสังสรรค์กับครูที่เลี้ยงเพื่อให้เกิดมนุษยสัมพันธ์อันดี และนักเรียนฝึกสอนควรเป็นระดับ ป.กศ.สูง

๔. ทางด้านโรงเรียนฝึกสอน ควรจัดให้มีการประชุมผู้ปกครองเพื่อให้ทราบความมุ่งหมายของโครงการฝึกหัดครูชนบท ควรจัดให้มีการฝึกสอนทุกชั้น ควรปรับปรุงการเกณฑ์ในโรงเรียนฝึกสอน ควรปรับปรุงค่านอมนามัยของเด็กนักเรียน ควรจัดหาวัสดุให้เพียงพอแก่เด็กนักเรียน และควรจัดหาตู้เก็บหนังสือและเพิ่มอุปกรณ์การสอนในโรงเรียนฝึกสอน

ปัญหาความท้องถาวรและความคิดเห็นทั่วไปของนักเรียนฝึกสอนเกี่ยวกับการฝึกสอนในโครงการฝึกหัดครูชนบท

๑. ในขณะที่ฝึกสอน นักเรียนฝึกสอนมีความเห็นว่าตนได้รับความไม่สะดวกในเรื่องต่าง ๆ ซึ่งต้องการความช่วยเหลือจากสถาบันฝึกหัดครูและผู้ที่เกี่ยวข้อง ความไม่สะดวกเหล่านี้ ได้แก่

๑.๑. ที่เกี่ยวกับบ้านพัก

นักเรียนฝึกสอนได้รับความไม่สะดวกในแง่ ไม่มีบ้านพักที่องไว้ของประชุม เป็นบ้านตึก บ้านตึกเก่ามากไม่แข็งแรง บ้านตึกไม่โตมาครฐาน ใต้อุณ

บ้านพักเป็นที่ดินมีชุมชนสถานที่เพชงูจะไม่ถูกสุขลักษณะ น้ำไม่พอใช้ ไม่มีไฟฟ้าใช้ จากเครื่องมือเครื่องใช้ในบ้าน

๑.๒ ที่เกี่ยวกับอาหารการกิน
นักเรียนฝึกสอนไม่ได้รับความสะดวกในแง่ ไม่มีกับข้าว ข้าวสารหรือ ถาดนทราย อาหารจำพวกเนื้อหายาก ตลาดอยู่ห่างไกลจากบ้านพัก ต้องการจากรัฐบาลไปจ่ายตลาด จากอุปกรณ์ในการประกอบอาหาร ต้องการให้สถานฝึกหัดครูช่วยงบประมาณในการซื้ออาหาร

๑.๓ ที่เกี่ยวกับความเจ็บไข้
นักเรียนฝึกสอนต้องการให้มีมาเพียงพอกับจำนวนนักเรียนฝึกสอน ต้องการให้พานักเรียนฝึกสอนไปรู้จักกับแผนกอนามัย ขอรถใช้ในการไปหาแพทย์เมื่อเจ็บไข้ ต้องการให้แพทย์ทางอนามัยท่องเที่ยวเข้ามาเยี่ยมอา-
ทิตยณะ ๒ ครั้ง ต้องการให้มีสุขภาพอนามัยในบ้าน

๑.๔ ที่เกี่ยวกับความปลอดภัย
นักเรียนฝึกสอนต้องการความช่วยเหลือในแง่ต่อไปนี้คือ มีชาวบ้านบางคนไม่ค่อยชอบนักเรียนฝึกสอน ต้องการคนงานที่รวมอายุเข้าบ้านพัก ควรมีรั้วรอบบ้านพัก บริเวณบ้านพักในคอนกลางคืนมีคนมากกลัว ต้องการความคุ้มครองจากเจ้าหน้าที่ตำรวจ ต้องการมีรถรับส่งนักเรียนฝึกสอน

๑.๕ ที่เกี่ยวกับเรื่องการเงิน
นักเรียนฝึกสอนได้รับความลำบากและต้องการความช่วยเหลือทั้งนี้คือ รายจ่ายค่อนข้างสูง ต้องการให้ทางสถานฝึกหัดครูจ่ายเบี้ยเลี้ยง สถานฝึกหัดครูควรจัดสวัสดิการลดเงินให้แก่ นักเรียนฝึกสอน ควรมีเจ้าหน้าที่ที่ไว้ใจได้ดูแลการเงินของนักเรียนฝึกสอน

นอกจากนี้ นักเรียนฝึกสอนยังมีความต้องการในท่านอื่น ๆ อีกคือ ต้องการมีอุปกรณ์ในการพักผ่อนหย่อนใจ เช่น อุปกรณ์ในการออกกำลังกาย วิดุม โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ ต้องการเครื่องมือในคาบเกมการ ต้องการให้มีการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างครูกับบุคลากร เด็กนักเรียนใหม่มากขึ้น ต้องการให้สถานฝึกหัดครูจัดอาจารย์ไปนิเทศการสอนอาทิตย์ละ ๒ ครั้ง

๒. ในการออกฝึกสอนในโครงการฝึกหัดครูชนบท นักเรียนฝึกสอนได้รับความยากลำบากในการปฏิบัติงานเพื่อให้เป็นไปตามความมุ่งหมายของโครงการฝึกหัดครูในกำกับต่อไปนี้

๒.๑ ในด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้มีสภาพดีขึ้น ทว่าโดยยากเพราะ

- ขาดเงิน และวัสดุในการปรับปรุงโรงเรียน
- ทั่วโรงเรียนเก่าและทรุดโทรม
- ห้องส้วมมีน้อยไม่พอกับนักเรียน
- ไม่มีสนามให้เด็กนักเรียนวิ่งเล่น
- สนามเด็กมีขนาดเล็กและมีสภาพไม่ดีในฤดูน้ำท่วม
- ในเวลายังงานวัดบริเวณโรงเรียนสกปรกมาก
- นักเรียนฝึกสอนทำงานหนัก เพราะขาดผู้ช่วยเหลือ

๒.๒ ในด้านการสอนในชั้นเรียน การสอนไม่ได้นอกตำราที่เรียนเพราะเหตุดังต่อไปนี้คือ

- เด็กนักเรียนในชั้นหนึ่ง ๆ มีจำนวนมากเกินไป
- เด็กนักเรียนมีพื้นฐานการเรียนอ่อน อ่านหนังสือไม่ค่อยออก
- ความรู้ของเด็กในชั้นเดียวกันแตกต่างกันมาก
- เด็กนักเรียนบางคนขาดเรียนมากเพราะต้องช่วยเหลืองานบ้าน
- เด็กนักเรียนขาดอุปกรณ์การเรียน
- เด็กนักเรียนไม่กล้าแสดงความคิดเห็น
- ครูที่เลี้ยงเอาใจใส่นักเรียนฝึกสอนน้อย
- บางชั้นไม่มีครูที่เลี้ยง

๒.๓ ในด้านวิธีสอนต่าง ๆ สอนได้ไม่ดีเท่าที่ควรเพราะเหตุดังต่อไปนี้คือ

- ขาดอุปกรณ์การสอน
- เด็กนักเรียนมีประสบการณ์เดิมน้อย
- ความรู้ของเด็กนักเรียนในชั้นเดียวกันแตกต่างกันในวิธีสอนแบบเดียวกันไม่ได้

- นักเรียนฝึกสอนต้องสอนทุกวิชา การเตรียมตัวสอนจึงน้อย
- ๒.๕ ในค่านอุปการะการสอน นักเรียนฝึกสอนส่วนใหญ่ถึงร้อยละ ๖๖.๕๐ จากอุปการะการสอน และส่วนน้อยไม่ถึงงบประมาณในการทำอุปการะการสอน ซึ่งทำให้การสอนไม่ได้รับผลดีเท่าที่ควร
- ๒.๕ ในค่านความสัมพันธ์กับอาจารย์นิเทศก์ นักเรียนฝึกสอนบางคนมีความลำบากในเรื่องต่อไปนี้คือ
  - อาจารย์นิเทศก์บางคนเข้มงวดอย่างไม่มีเหตุผล ใจร้ายร่วมกับนักเรียนฝึกสอน
  - อาจารย์นิเทศก์ไม่ค่อยพูดคุยกับ
  - นักเรียนฝึกสอนไม่มีเวลาพบกับอาจารย์นิเทศก์
- ๒.๖ ในค่านความสัมพันธ์กับครูใหญ่โรงเรียนฝึกสอน นักเรียนฝึกสอนมีความไม่สะดวกในเรื่องต่อไปนี้ คือ มีโอกาสห่มพระปริกษาหรือถนอมมาก เพราะครูใหญ่มุ่งงานมาก ครูใหญ่ใช้ไฟทำงานอย่างตรากตรำ ครูใหญ่เป็นตัวอย่างไม่ดีขึ้นมาโรงเรียนสายเกือบทุกวัน
- ๒.๗ ในค่านความสัมพันธ์กับครูพี่เลี้ยง นักเรียนฝึกสอนบางคนมีความไม่สะดวกในเรื่องต่อไปนี้คือ ครูพี่เลี้ยงกับนักเรียนฝึกสอนเกือบไม่มีความสัมพันธ์กันเลยครูพี่เลี้ยงไม่ค่อยสภากันนักเรียนฝึกสอน ครูพี่เลี้ยงไม่ค่อยมีเวลาสำหรับนักเรียนฝึกสอน
- ๒.๘ ในค่านความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนฝึกสอนด้วยกัน นักเรียนฝึกสอนบางคนมีปัญหาในเรื่องต่อไปนี้คือ นักเรียนฝึกสอนไม่ค่อยคบหาด้วยกัน บางคนเขาเปรียบเพื่อน บางคนเข่ากันไม่ได้เพราะแต่ละคนมาจากครอบครัวที่แตกต่างกัน
- ๒.๘ ในค่านพัฒนาหมู่บ้าน นักเรียนฝึกสอนทำงานในค่านนี้ไม่ค่อยได้ผลเพราะเหตุเหล่านี้คือ ไม่ได้รับความร่วมมือจากชาวบ้าน ชาวบ้านอายุไม่ชามากให้ครูเข้าไปเห็นสภาพของบ้าน ชาวบ้านไม่เข้าใจมุ่งหมายของการพัฒนาหมู่บ้าน ไม่ได้รับความช่วยเหลือจากคนสำคัญในหมู่บ้าน บ้านห่างไกลมากไม่สะดวกในการพัฒนาหมู่บ้าน

นอกจากนี้ในค่านความเป็นอยู่ทั่วไปนักเรียนฝึกสอนได้รับความ

ยากลำบากในแง่ต่อไปนี้คือ นักเรียนฝึกสอนมีการบ้านมาก น้ำไม่
น้ำอามเค็มเมื่ออามแล้วทำให้คัน อาหารหาซื้อยาก และราคามแพง
อะไมยชุม นักเองมาก บ้านตึกเก่า

๓. เพื่อให้การฝึกสอนในโครงการฝึกหัดครูชนบทโดยดัดแปลงขึ้น นักเรียนฝึกสอน
มีความเห็นว่าควรเพิ่มวิชาเรียนในสถานฝึกหัดครูดังต่อไปนี้ คือ

๓.๑ หมวดวิชาการศึกษาคควรเพิ่มวิชา จิตวิทยาการสอน วิธีการศึกษาเด็ก
และวิธีการสอนให้เด็กเขาประชุมร่วมกัน

๓.๒ ในเรื่องการพัฒนาชุมชนควรเพิ่ม วิชามนุษยสัมพันธ์ วิธีการศึกษารวมชน

๓.๓ ในด้านการสอนตามโครงการฝึกหัดครูชนบท ควรเพิ่มวิชาทดสอบวิชา วิชา
คือปทัศถกรม วิชาเศรษฐกิจ วิชาที่เกี่ยวกับการฝึกสอน การดำเนิน
การสอน และการปฏิบัติต่าง ๆ ในโรงเรียนชนบท ควรให้นักเรียน
ฝึกสอนทุกคนในโครงการนี้ได้มีโอกาสศึกษาชีวิตในชนบทก่อนออกฝึกสอน
ควรเพิ่มงบประมาณในการส่งนักเรียนไปฝึกสอนในโครงการนี้

นอกจากนี้ นักเรียนฝึกสอนมีความเห็นว่าควรที่จะจัดดำเนินการ
การฝึกสอนตามโครงการฝึกหัดครูชนบท เพื่อให้เป็นผลดีนั้นควรจัดใน
สิ่งเหล่านี้ บุคคลที่เกี่ยวข้องในโครงการนี้ควรให้ความร่วมมือกันทุก
ฝ่าย และมีความเข้าใจซึ่งกันและกัน ของดำเนินงานด้วยความสุขุม
รอบคอบ ทางโรงเรียนฝึกสอนควรจัดผู้มีความรู้ความชำนาญเป็นผู้ประสาน
งาน ฝ่ายครูใหญ่ของโรงเรียนฝึกสอนและฝ่ายวิทยาลัยครูควรเข้าใจ
กันและร่วมมือซึ่งกันและกัน ครูใหญ่ควรมีส่วนร่วมในการฝึกสอนใน
ชนบท ควรจัดให้มีการพบปะสังสรรค์ระหว่างนักเรียนฝึกสอนกับผู้ที่เกี่ยวข้อง
ในโครงการนี้เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น นักเรียนฝึกสอนควรจะได้
เข้าใจจิตใจของชาวบ้าน อาจารย์นี้เทศก์ควรไปดูการสอนและให้
คำแนะนำมากกว่านี้ อาจารย์นี้เทศก์ควรเข้าถึงผู้นำของหมู่บ้าน
ครูที่เล็งเห็นความสนใจนักเรียนฝึกสอนใหม่มากกว่านี้ ควรให้นักเรียน

ฝึกสอนให้ทำการสอนมากกว่าทำงาน ควรจัดให้นักเรียนฝึกสอนได้
แสดงความสามารถครบทุกวิชาเพื่อให้เกิดทักษะในการสอน ควรหา
นักเรียนฝึกสอนไปสำรวจแหล่งที่จะไปฝึกสอนเสียก่อน ควรนิเทศกัน
ใหญ่สำหรับดำเนินงานในโครงการนี้โดยเฉพาะ